

рішення про визнання підприємства банкрутом може винести тільки арбітражний суд. Кредитор може звернутися з заявою про порушення справи про банкрутство підприємства у випадку, якщо воно не в змозі задовольнити протягом одного місяця визнані їм претензійні вимоги або сплатити борг по виконавчих документах. Підприємство-боржник може звернутися в арбітражний суд за власною ініціативою у випадку його фінансової неспроможності чи загрози такої неспроможності. З позицій фінансового менеджменту можливе настання банкрутства являє собою кризовий стан підприємства, при якому воно незручно здійснювати фінансове забезпечення поточної виробничої діяльності. Подолання такого стану, визначеного як "загроза банкрутства", вимагає розробки спеціальних методів фінансового управління підприємством [1, с.49]. Ринкова економіка виробила велику систему фінансових методів попередньої діагностики і можливого захисту підприємства від банкрутства, що одержала назву "системи антикризового фінансового управління" [3, с154].

Для реалізації цієї системи управління в країнах з розвинутою ринковою економікою готуються особливі фахівці - менеджери по антикризовому управлінню компанією. Суть цієї системи управління полягає в тому, що загроза банкрутства діагностується ще на ранніх стадіях її виникнення, що дозволяє вчасно пустити в хід спеціальні фінансові механізми захисту чи обґрунтувати необхідність визначених реорганізаційних процедур. Якщо ці механізми і процедури в силу несвоечасного чи недостатньо ефективного їхнього здійснення не привели до фінансового оздоровлення підприємства, воно коштує перед необхідністю в добровільному чи примусовому порядку припинити свою господарську діяльність і почати ліквідаційні процедури. Основною метою антикризового фінансового управління є швидке поновлення платоспроможності і відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства для запобігання його банкрутства.

З урахуванням цієї мети на підприємстві розробляється спеціальна політика антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства. Вона може бути сформульована в такий спосіб. Політика антикризового фінансового управління являє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає в розробці і використанні системи методів попередньої діагностики загрози банкрутства і механізмів фінансового оздоровлення підприємства, що забезпечують його захист від банкрутства. Отже реалізація політики антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства повинна передбачати періодичне дослідження фінансового стану підприємства з метою раннього виявлення ознак його кризового розвитку, що викликають загрози банкрутства. У цих цілях у системі загального аналізу фінансового стану підприємства виділяється особлива група об'єктів спостереження, що формує можливе "кризове поле", що реалізує загрози банкрутства. У процесі дослідження показників "кризового полочни" застосовуються як традиційні, так і спеціальні методи аналізу. Аналіз і контроль таких показників включається в систему моніторингу фінансової діяльності підприємства.

Крім цього необхідне вивчення основних факторів, що обумовили (і обумовлюють у майбутньому періоді) кризовий розвиток підприємства. Розробка політики антикризового фінансового управління визначає необхідність, попереднього угруповання таких факторів по основним визначальним ознакам; дослідження ступеня впливу окремих факторів на форми і масштаби кризового фінансового розвитку; прогнозування розвитку факторів, що роблять такий негативний вплив.

Формування цілей і вибір основних механізмів антикризового фінансового управління підприємством при загрозі банкрутства також не менш важливе. Мета і механізми антикризового фінансового управління повинні відповідати масштабам кризового стану підприємства і враховувати прогноз розвитку основних факторів, що визначають загрозу банкрутства [2, с.113]. Потім слідує упровадження внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства. Внутрішні механізми фінансової стабілізації повинні забезпечити реалізацію термінових заходів для поновлення платоспроможності і відновленню фінансової стійкості підприємства за рахунок внутрішніх резервів.

І нарешті вибір ефективних форм санації підприємства. Якщо масштаби кризового фінансового стану підприємства не дозволяють вийти з нього за рахунок реалізації внутрішніх резервів, підприємство змушене вдатися до зовнішньої допомоги, що звичайно приймає форму його санації.

Список використаних джерел

1. Бень Т.Г. Бюджетування як інструмент удосконалення системи фінансового менеджменту підприємств / Т.Г. Бень // Фінанси України. – 2011. - №7. – С. 48-55.
2. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз / К.В.Ізмайлова: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2009. -152 с.
3. Ковалев А.И. Аналіз фінансового состояния предприятия / А.И. Ковалев. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Центр экономики и маркетинга, 2004. - 192 с.

Чавалах Карина Ігорівна,

студентка спеціальності 5.03050401 «Економіка підприємств»
Кам'янець – Подільський коледж харчової промисловості НУХТ
Науковий керівник: к.е.н Толстопятова Д. Г.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ ТА ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Освіта є одним із найважливіших соціальних інститутів, що приковує до себе увагу різних учених: філософів, педагогів, політологів, психологів, соціологів, демографів тощо. Змінюються умови функціонування суспільства, змінюються і погляди на шляхи передачі знань, життєвого досвіду, виховання підростаючого покоління.

Сучасні підходи до освітньої діяльності в Україні визначені Законами України, "Про дошкільну освіту", "Про освіту", "Про загальну середню освіту", "Про вищу освіту", що прийняті Верховною Радою України, а також урядовою постановою "Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів України на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання".

Про вагомість реформування можна судити за такими даними. Сучасна система освіти включає дошкільну освіту (дитячі ясла і садки відвідує майже півтора мільйона дітей, що становить 40% від загальної їх кількості), загальну середню освіту (школи, ліцеї, гімназії, училища), професійно-технічне училище і вищу освіту. У цілому це понад 48 тисяч закладів і установ, у яких навчається близько 15 мільйонів учнів і студентів [187, с. 34]. До загальної десятирічної освіти Україна

перейшла ще в 70-ті рр. XX ст. З 2001 р. середня школа стала дванадцятирічною. На кожні 10 тисяч населення зараз у країні припадає 323 студенти, а в 1990 р. їх було 170. Це більше, ніж, наприклад, у Канаді, Франції і Німеччині [4, с. 34].

Освіта є набутим статусом особистості. Чим вище освіта, тим ймовірнішим є набуття більш високого соціального статусу. Вона впливає на статус особистості в суспільстві, задоволеність життям, соціальними умовами і навіть на її самопочуття. Незважаючи на зміст навчання, навіть на його тривалість, Україна поки що далека від рівня ряду показників, властивих економічно розвинутих країнам. Так, показник середньої кількості років навчання, що характеризує рівень освіти в США, становить 13,6 років, у Японії - 14,6 років. В Україні цей показник у 1992 р. досягав 10,5 років, а в 2001 р. - вже тільки 9,8 років [4, с. 206]. У багатьох країнах Західної Європи тривалість освіти більше, ніж була до реформування освіти в Україні. Зокрема в Німеччині вона дорівнює 13 рокам, у Данії становить 12 років [4, с. 218]. Рівень розвитку сучасної економіки, високі технології, розвиток ринкових відносин, комп'ютеризація виробництва вимагають більш досконалого освітнього рівня трудових ресурсів. Восени 2001 р. затверджена "Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті", розроблена Міністерством освіти і науки України й Академією педагогічних наук України. Цей стратегічний документ розрахований на дуже тривалий період - 100 років - і відображає головну мету української системи освіти - "створити умови для розвитку й самореалізації кожної особистості як громадянина України" [3]. Відповідно до цієї доктрини, система освіти має пояснити замкнений процес формування особистості: від її виховання до самореалізації, що забезпечить "вихід України з нинішнього стану, всебічну модернізацію суспільства і держави" [3].

У структурі освіти України розрізняють загальну освіту, яка є обов'язковою і стосується всіх дітей, та професійну освіту, яку молодь обирає відповідно до власних потреб, можливостей і вимог ринку праці.

Загальна освіта — традиційно та згідно із законодавством — включає три ступені: початкова школа, основна школа і старша школа, які функціонують окремо або разом. Загальна тривалість навчання у середній школі — 11 років.

Навчання у школі передуює дошкільна освіта, що здійснюється в дитячих яслах, садочках, іноді — у недільних школах, дитячих будинках, у сім'ї тощо. Кожна дитина, готуючись до школи, повинна одержати тут певні знання, уміння та навички, передбачені базовим компонентом дошкільної освіти в підготовчих групах садочка. Початкова школа є чотирирічною. До неї вступають діти шестирічного віку. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом навчання, школа забезпечує учням елементарні уміння вчитися, а також мовленнєві, читачькі, обчислювальні уміння та навички, певні знання про довкілля і цілісність світу, духовний, психічний, соціальний і фізичний розвиток людини, становлення первинних ціннісних орієнтацій. Основна школа дає базову загальну освіту як фундамент повної середньої освіти. Тут завершується становлення умінь та навичок самостійної діяльності, розширюється інформативне поле і, відповідно, світогляд дитини, глибше диференціюються ціннісні орієнтації, зміцнюються воля і характер. На цьому етапі також виразніше виявляють себе схильності дитини до тієї чи іншої сфери діяльності й забезпечується наступний перехід до профілізації. Старша школа є останнім етапом загальної середньої освіти, що характеризується глибшою диференціацією, профілізацією, підвищеною увагою до вивчення окремих предметів. Цей ступінь повинен забезпечити остаточний вибір дитиною своєї професії і навіть частково допомогти їй набути певної компетенції в обраній сфері. Завдяки своїй урізноманітненій структурі старша школа забезпечує можливість її закінчення всім дітям, незалежно від їхніх здібностей [6, с.175].

На підставі державного ліцензування та акредитації всі заклади поділяються на чотири рівні: 1-й рівень — технікуми, училища та ін.; 2-й рівень — коледжі, число яких разом із закладами першого рівня сягало у 2008 р. 590; 3—4-й рівні — академії, університети, консерваторії, інститути — всього 232. При вищих навчальних закладах створюються різні дочірні наукові, навчальні та виробничі структури — інститути, центри, філії, лабораторії, коледжі, ліцеї, гімназії, відділення тощо.

Реформування системи вищої освіти передбачає перехід до ступеневої підготовки фахівців — бакалаврів, спеціалістів, магістрів. З метою підвищення професійної кваліфікації та перепідготовки кадрів функціонує підсистема післядипломної освіти. Навчання в ній, як правило, пов'язане механізмом переатестації спеціалістів, зокрема й учителів [7, с.88].

Буквально нещодавно Верховна Рада України прийняла Закон України «Про вищу освіту»

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004)

Цей Закон встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

Список використаних джерел

1. Закон про вищу освіту // Освіта. – 20-27 лютого 2002р.
2. Концепція педагогічної освіти. Схвалено колегією Міністерства освіти України 23 грудня 1998 року. Протокол № 17/1 – Б // Інформаційний збірник МО України. – 1999. - №8. – с. 8-23.
3. Про затвердження положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Пост. Каб. Мін. України від 20 серпня 1998. - № 65.
4. Галузинський В. М. Евтух М. Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні – К., 1995 – 168 с.
5. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубенко, І.І. Бабан. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2004. – 384с.
6. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти. – К.: Політехніка НУТУ "КПІ", 2003. – 195 с.
7. Майборода В. К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки (1917-1985 рр.) / За ред Лугового В. І. – К.: Либідь, 1992. - 195с.